

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložila studentka: Daniela Lohnertová

Název práce: Entwicklung der erneuerbaren Energien unter der Bundesregierung von Gerhard Schröder 1998–2005

Vedoucí práce: PhDr. Petr Šafařík (IMS FSV UK)

Tomuto posudku jsem nucen předeslat následující poznámku: figuruji zde jako vedoucí bakalářské práce, jejíž značnou část jsem *vůbec nedostal* ke konzultaci. *Rozpracovaný* rukopis jsem od diplomantky obdržel pouze jednou, a to již v říjnu 2012. Text jsem tehdy písemně komentoval v očekávání obvyklého postupu, tj. že následně dostanu k opoznámkování další verze rukopisu. O tom, že se studentka chystá k bakalářské státní zkoušce, tj. že práci již odevzdala, jsem se dozvěděl až v prosinci 2013 ze seznamu podaných kvalifikačních prací. Pokud by mne Daniela Lohnertová bývala v rámci konzultací seznámila s podobou textu, který hodlala odevzdat, vyzval bych ji, aby rukopis doplnila a důkladně opravila. Z výše uvedených důvodů je pro mne status vedoucího takové bakalářské práce *obtížně přijatelný*.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE:

Předložené pojednání si klade za cíl popsat příčiny, proč se Spolková republika Německo stala inovativní zemí ve sféře obnovitelných energií, a přiblížit hlavní kroky, které v tom byly učiněny koaličními kabinetem SPD a Zelených v letech 1998–2005. Hlavní pozornost je věnována zahájení výstupu z jaderné energetiky.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ:

Daniela Lohnertová prokázala chvalitebnou snahu zorientovat se ve velmi náročné interdisciplinární látce. Vyzdvihnout lze, že práci napsala v německém jazyce a že se snažila pracovat i s několika prameny, zejména s politickými programy nebo průzkumem veřejného mínění (str. 35). Z velké části je její pojednání ryze kompilační a popisné. Analytických pasáží je v něm poskrovnu.

Bakalářská práce obsahuje řadu závažných nedostatků. Zcela chybí povinná část, která má být věnována kritickému představení hlavních použitých zdrojů. Při reflexi vlastního metodologického přístupu studentka zcela opomněla vyjádřit se k části věnované analýze ohlasu daného tématu v českém tisku a neučinila tak ani v příslušné kapitole obsahující pokus o ten rozbor (str. 39).

Obsah práce se od názvu a ohlášených cílů odlišuje tím, že téma pojednává širěji, někdy až zbytečně „encyklopedicky“ (viz např. str. 14). Je škoda, že zejména ohledně vzniku klíčových rozhodnutí v environmentální a energetické politice z let 1998–2005 není text detailnější co do vystižení motivací a postupů hlavních aktérů. Práci by bývala prospěla větší teoretická

poučenost politologickou literaturou, zejména ohledně různých rovin politiky ve smyslu *politics – policy – polity*.

Pokus podat analýzu mediálního obrazu probíraného tématu v českém tisku je zcela nedostatečným torzem (str. 39). Je zjevné, že se diplomantka nepoučila ohledně toho, jak se taková analýza dělá a jakým způsobem se o postupu a zjištěních rozboru referuje v akademickém textu.

Bakalářská práce místy trpí i špatným rozvrhem jednotlivých podtémat, respektive roztěkaností výkladu: tatáž témata jsou nelogicky rozdělena do různých kapitol. Důsledkem je to, že pojednání občas působí zkratkovitě a chaoticky. Patrné to je již v úvodu, do něhož se nehodí kupř. pasáž týkající se dění z let 2010–2011 (str. 10–11). Další konkrétní příklad: do kapitoly 1.1, jejíž název ohlašuje zájem o souvislosti s vývojem nových sociálních hnutí v SRN, jsou zapojeny pasáže o dalších podtématech, které by bývalo bylo lepší včlenit do jiných kapitol. Mimo jiné by se tak snížil počet opakování již vyřčeného. Redundantní sdělení se někdy vyskytují velmi blízko sebe, srov. například dvě tvrzení o tom, že se Gerhard Schröder chtěl s tématem atomového exitu „profilovat“ (str. 23).

Další příklady problematické kompozice: začátek 4. kapitoly nenavazuje – navzdory explicitnímu odkazování – na předcházející část a ve 2. kapitole, věnované zdrojům obnovitelných energií, výčet jejich druhů (který není vyčerpávající, byť daná formulace takový dojem vzbuzuje) stojí nelogicky až na samotném konci, navíc se zkratkovitým tvrzením o tom, že podle dnešního stavu poznání tyto druhy energie nezatěžují životní prostředí (str. 23). Ta věc je složitější, neboť nezanedbatelné ekologické dopady mají i obnovitelné zdroje energie. Je totiž třeba zohlednit mj. celý životní cyklus daných zařízení, tj. kupříkladu i ekologické zátěže plynoucí z výroby a likvidace, popř. recyklace doslouživších solárních panelů.

Vágní vyjadřování lze najít také v pasáži o výši nezaměstnanosti, kde by prospělo uvedení konkrétních čísel („ziemlich hohe Arbeitslosigkeit“; str. 33). Další příklad: autorka datuje „první rudo-zelenou vládu“ obdobím 1998–2005 (str. 12). Vhodnější by bylo dát najevo povědomí o tom, že koaliční kabinet SPD a Zelených vedené kancléřem Gerhardem Schröderem byly dva (druhý po volbách v r. 2002).

Daniela Lohnertová podává místo závěru „shrnutí“, které příliš neodpovídá obsahu a tematickým proporcím předložené práce. Narozdíl od předešlého textu se shrnutí asymetricky soustředí na osobnost Gerharda Schrödera. Kupříkladu problematika daně „Mini-Ökosteuer“ je zmíněna právě jen ve shrnutí (str. 40).

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Pojednání mělo projít důkladnější jazykovou korekturou. Patrné jsou vyjadřovací limity v cizím jazyce, které nejspíše přispěly k tomu, že autorka občas tíhne k méně výstižným nebo hovorovým sdělením (např. na str. 39).

Text obsahuje několik celostránkových pasáží, které vůbec nejsou členěny na odstavce (str. 14–15 a 28).

Autorka místy chybně cituje sborníkové statě a nezkracuje bibliografické údaje opakovaně použitých zdrojů (obě chyby jsou patrné např. v pozn. pod čarou č. 47, 64, 81, 89 a 93). Někdy jsou bibl. údaje zapsány chybně, například u článku z tisku v pozn. pod čarou č. 53. Závěrečný seznam zdrojů a literatury je špatně členěn – mísí prameny a odbornou literaturu, navíc ve dvou podskupinách zmatečně pojmenovaných „Bibliographische Quellen“ a „Publikationen, Studien und Internet-Quellen“. Studentka tam nadbytečně uvádí počty

stran u knih a v některých zápisech omylem zanechala stránkové údaje z citací použitých dříve v pozn. pod čarou (str. 44).

Autorka sice v příloze záslužně připojuje jednu relevantní informační grafiku, avšak ve svém výkladu na ni ani jednou neodkazuje a neuvádí k ní bibliografický údaj zdroje (to, že je zkrácený odkaz uveden v přetištěném materiálu, nestačí, neboť studentka měla uvést bibl. údaj zdroje, z něhož informační grafiku převzala ona; str. 48).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Daniela Lohnertová si zvolila velice složité téma a za svou snahu si zaslouží pochvalu. To ale nemění nic na faktu, že – jak bylo uvedeno výše – její bakalářská práce zcela postrádá jednu povinnou součást (komentář hlavních zdrojů) a druhou – rozbor tématu v českém tisku – podává nepřijatelným způsobem.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

Doporučuji, aby diplomantka hlouběji rozebrala hlavní vlivy a faktory, které působily na spolupráci koaličních partnerů SPD a Zelených v politice tzv. energetického obratu. Dále navrhuji, aby D. Lohnertová popsala metodu, s níž postupovala při rozboru mediální reprezentace daného tématu v českém tisku, a aby svá zjištění sdělila podrobněji, strukturovaněji a jasněji, než jak to učinila v kratičké 5. kapitole své práce.

6. DOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

Kvůli výše zmíněným závažným nedostatkům bakalářskou práci Daniely Lohnertové k obhajobě doporučuji s krajními pochybnostmi. Navrhuji hodnocení známkou *dobře* (3), ovšem *jen pro případ*, že studentka při obhajobě podá *naprosto vynikající výkon*.

Datum: 30. 1. 2014

Podpis: Petr Šafařík